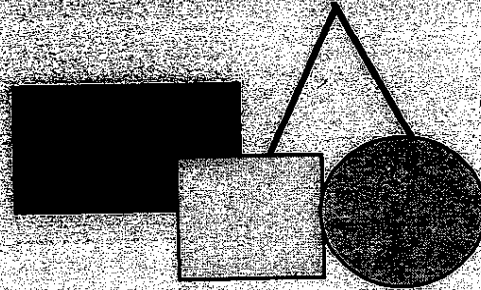

د ریاضی

د زده کړې اساسي قابليتونه

دریم ټولګی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سریزه

دا کتاب د ښوونکي د دري، پښتو او رياضي د مؤخذ کتابونو د سلسلي څخه يو دي کوم چې په ۱۹۹۹ کال کي د تجربه کارو افغاني پوهانو د يوي ډلي پواسطه ترتيب شوي تر څوله ښوونکو سره د عامه اساسي قابليتونو په زده کړه او پوهه کي مرسته وکړي کوم چې د لومړينو تعليماتو پروگرام په تدريس کي ضروري دي. دا مواد د ډول ډول موادې منابعو په اساس ترتيب شوي دي په خاص ډول د موجوده افغاني لومړينو درسي کتابونو څخه.

د رياضي کتابونه په لاندې ډول ترتيب شوي دي:

● پدي برخه کي شپږ کتابونه موجود دي چې هر يو يې د يو ټولگي لپاره دي

(۱-۶)

● هر کتاب يې د لومړني سويې لپاره د پوره حسابي مفاهيم او مهارتونه د چوکاټ

لرونکي دي چې دا چوکاټ له ښوونکو سره په مختلفو لازو او طريقو مرسته

کولای شي:

● دا له ښوونکو سره په پوهه کي مرسته کوي چې څنگه حسابي مفاهيم

د هر ټولگي د سويې لپاره په مهارتونو تبديل کړي.

● دا له ښوونکو سره مرسته کوي چې څنگه ډول ډول حسابي مفاهيم او

مهارتونه په ابتدائي دوران کي په ترتيب سره جوړکړای شي.

● دایمی چې د کوم ټولګی په سویه باید نوی مفاهیم او مهارتونه معرفی

کړای شی.

● بیا د هر ټولګی کتاب د ټولو حسابی مهارتونو مثالونه وړاندی کوی کوم چې په

یوخاص ټولګی کې باید تر سره شی. دا مثالونه په لاندی ډول له ښوونکي سره

مرسته کولای شي.

● دا بقیه کوي چې ټول ښوونکی یو شانته په مفاهیم او مهارتونو

کی پوهیږی.

● ښوونکی دا مثالونه ددی لپاره استعمالولای شی چې معلومه کړی

ماشومانو مهارتونه زده کړيدي او که نه.

● ښوونکی دماشومانو لپاره د اضافی تمرین د موادو د انکشاف په خاطر

مثالونه استعمالولای شی.

دا مواد یوازی د ښوونکو د استعمال لپاره نه بلکه د ښوونکو روزنکی هم ورڅخه

استفاده کولای شی.

د بیلګی په توګه: داساسی قابلیتونو معرفی کول، د مضمون دمحتوا تدریسول، او له

ښوونکو سره د ارزانه تدریسی موادو په انکشاف کی مرسته کول کوم چې د

قابلیتونو سره ارتباط لری.

مفتیش (سوپروایزر) ددی لپاره مثالونه استعمالولای شی، چې معلومه کړی ماشومان په

ریاضی کی اساسی قابلیتونه زده کړی او که نه.

ترتیب کوونکی پدی هیله دې چې ټول افغانی ښوونکی په ذکر شوی مواد

(کتابونه) له ماشومانو سره د کار کولو په برخه کی مفید او ګټور ومومی.

دلاندي ادارو دغاښنده گانو لخوا ترتيب شوي دي:

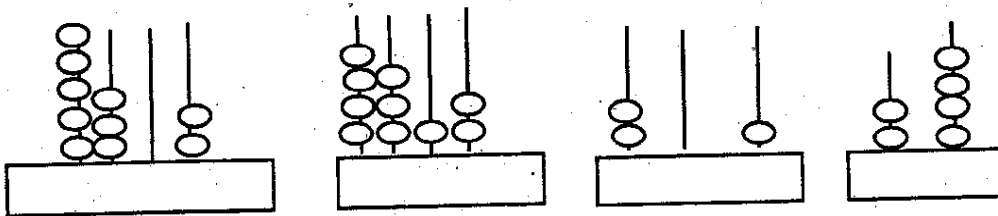
OI	Ockenden International	اوکنډن انټرنېشنل
IRC	International Rescue Committee	ډزغورنی نړېواله کمیټه
AG-BASED	Afghan German Basic Education	افغان جرمن اساسی زده کړې
SCA	Swedish Committee for Afghanis	کمیټه سوېډن برای افغانستان
SBA	Solidarite Afghanistan Belgium	
GTZ-BEFARE	GTZ-Basic Education for Afghan Refugees	دافغان دمهاجرو لپاره اساسی زده کړی
AIL	Afghan Institute of Learning	دافغان آموزشی انېستېتوت
CARE	Cooperative Assistance Relief Everywhere	پاملرنه
PSD	Partners for Social Development	داجتماعی ترقی همکارانو
SCF-US	Save the Children Federation - US	دماشومانو دحمایه موسسه
	Afghan Teachers and Schools Union in Quetta	دکوټې د افغانی ښونځیو او معلمینو اتحادیه
CIC	Children in Crisis	ماشومان د ناتار په درشل کی
NAC	Norwegian Afghanistan Committee	دافغانستان دپاره د ناروی کمیټه
ECAR	Education Committee for Afghan Refugees	دافغانی مهاجرینو د پاره د ښونی او روزنی کمیټه
AMNA	Creation of the Pilot Schools in Afghanistan	په افغانستان کی د غونه ښونځیو ایجاد
HCI	Human Concern International	دبشری مرستو بین المللی موسسه

ددریم ټولگی ریاضي

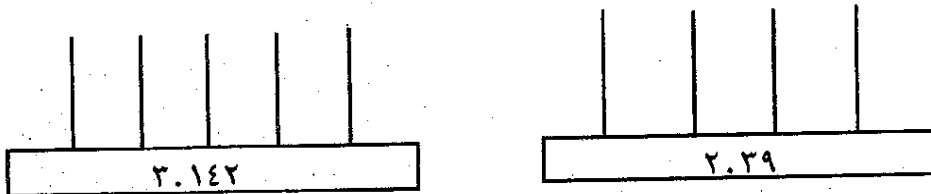
۱- تر زره پورې مقامې قېمت:

کوچنېان به وکولای شي:

۱- هغه عددونه ولولي او ولېکي چي په چوټ کې ښودل شوي دي.

۲- لاندېني لېکل شوي عددونه په چوټ کې وکارئ.

۳- خالی څابو کې عددونه ولېکئ اووې لولئ.

		۵۱۳			۵.۹		۵.۶
--	--	-----	--	--	-----	--	-----

	۱۶۲۹		۱۶۲۷			۱۶۲۴
--	------	--	------	--	--	------

۴- د لاندې عددونو رقمونه په جدولونو کې ولېکئ.

زریز	سلیز	لسلیز	هویز

۴۳۱۲

سلیز	لسلیز	هویز

۰.۹

لسلیز	هویز

۲۴

۵- دا عددونه جمع کړئ او په معیاري شکل کې ولېکئ.

$$۴۰۰ + ۲۰ + ۵$$

$$۶۰۰۰ + ۳۰۰ + ۱۰$$

۶- لاندې عددونو ته پراختیا ورکړئ.

$$\underline{\hspace{2cm}} ۷۴۹$$

$$\underline{\hspace{2cm}} ۲۵.۱$$

مثال:

$$۴ + ۸۰ + ۷۰۰ = ۷۸۴$$

له حاصل څخه پرته جمع

۷- له حاصل څخه پرته یې جمع کړئ.

$$\begin{array}{r} ۸۷۶۲۱ \\ + ۱۲۳۷۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۸۲۱ \\ + ۳۱۱۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۲۳ \\ + ۲۴۵ \\ \hline ۳۶۸ \end{array}$$

له قرض پرته تفریق:

۸- بی له قرضه یې تفریق کړئ.

$$\begin{array}{r} ۹۷۸۴۵ \\ - ۱۵۴۳۲ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۷۴۹ \\ - ۴۴۳۶ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۴۲ \\ - ۵۲۱ \\ \hline ۳۲۱ \end{array}$$

جمع له حاصل سره:

۹- له حاصل سره ټي جمع کړئ.

		۱		
۴	۵	۷	۲	
+۳	۳	۸	۱	
۷	۹	۵	۳	

		۱		
۸	۴	۲		
+۱	۳	۹		
۹	۸	۱		

	۱	۱	۱	۱	
۸	۸	۷	۶	۵	
+	۴	۴	۵	۶	
۹	۳	۲	۲	۱	

		۱	۱		
۸	۲	۳	۲		
+۱	۱	۹	۹		
۹	۴	۳	۱		

تفریق له قرض سره:

۱- د قرض کولو سره ټي تفریق کړئ.

			۳	
۸	۴	۱۲	۵	
-۶	۲	۴	۳	
۲	۱	۸	۲	

			۳	
۲	۱۲			
-۱	۲	۸		
۱	۱	۴		

			۷	
۵	۱۰	۵		
-۴	۲	۳	۲	
۱	۵	۷	۳	

			۷	
۲	۱۰	۵		
-۱	۲			
۱	۵	۵		

			۶	۹	۹	
۲	۶	۹	۹	۱۱		
-۱	۶	۵	۴	۹		
۱	۰	۴	۵	۲		

			۴	
۲	۱۰	۱۰		
-۱	۴	۵		
۱	۰	۹	۵	

بويز	لسپز	سليز	زريز
		۳	
۵	۱۲	۴	۸
۲	۴	۲	-۶
۳	۸	۱	۲

بويز	لسپز	سليز
	۳	
۱۲	۴	۲
۸	۲	-۱
۴	۱	۱

بويز	لسپز	سليز	زريز	لس زريز
		۶		۷
۱۲	۴	۴	۱۵	۸
۲	۲	۵	۶	-۳
۹	۹	۱	۹	۴

تفریق له صفر څخه :

۱۱- تفریق له صفر څخه :

بويز	لسپز	سليز	زريز
		۷	
۵	۱۰	۸	۵
۲	۳	۲	-۴
۳	۷	۵	۱

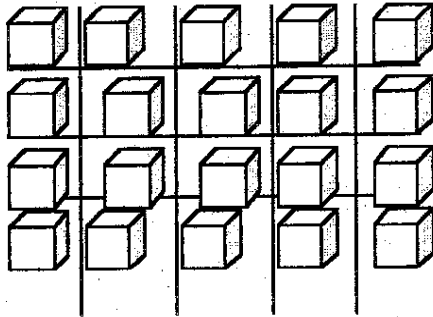
بويز	لسپز	سليز
	۷	
۱۰	۸	۲
۵	۲	۱
۵	۵	۱

لس زربز	زربز	سلېز	لسېز	بوېز
۲	$\frac{6}{\cancel{7}}$	$\frac{9}{\cancel{10}}$	$\frac{9}{\cancel{10}}$	۱۱
-۱	۶	۵	۴	۹
۱	.	۴	۵	۲

زربز	سلېز	لسېز	بوېز
۲	$\frac{-4}{\cancel{5}}$	$\frac{9}{\cancel{10}}$	۱۰
۱	۴	.	۵
۱	.	۹	۵

ضرب:

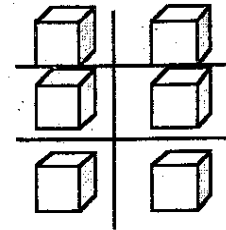
په یاد ولرئ چې ضرب تکراري جمع ده.

$$20 = 4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

$$20 = 4 \times 5$$

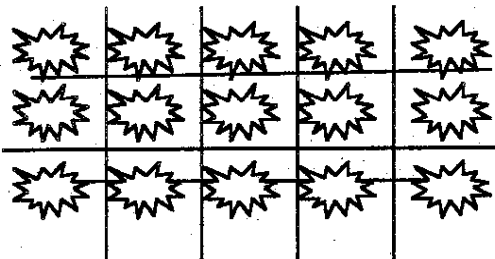
$$20 = 5 \times 4$$

$$6 = 2 + 2 + 2$$

$$6 = 3 \times 2$$

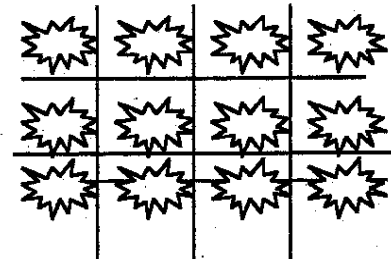
$$6 = 2 \times 3$$

$$15 = 5 + 5 + 5$$

$$15 = 5 \times 3$$

$$15 = 3 \times 5$$

$$12 = 3 + 3 + 3 + 3$$

$$12 = 3 \times 4$$

$$12 = 4 \times 3$$

۱۲- تش ڄاڻوڻه ڊڪ ڪري.

$9 = 9 \times 1$	$8 = 8 \times 1$	$\text{---} = 7 \times 1$	$6 = 6 \times 1$
$\text{---} = 9 \times 2$	$\text{---} = 8 \times 2$	$14 = 7 \times 2$	$12 = 6 \times 2$
$27 = 9 \times 3$	$\text{---} = 8 \times 3$	$\text{---} = 7 \times 3$	$\text{---} = 6 \times 3$
$\text{---} = 9 \times 4$	$32 = 8 \times 4$	$\text{---} = 7 \times 4$	$\text{---} = 6 \times 4$
$\text{---} = 9 \times 5$	$\text{---} = 8 \times 5$	$\text{---} = 7 \times 5$	$\text{---} = 6 \times 5$
$54 = 9 \times 6$	$\text{---} = 8 \times 6$	$42 = 7 \times 6$	$\text{---} = 6 \times 6$
$\text{---} = 9 \times 7$	$\text{---} = 8 \times 7$	$\text{---} = 7 \times 7$	$\text{---} = 6 \times 7$
$72 = 9 \times 8$	$\text{---} = 8 \times 8$	$\text{---} = 7 \times 8$	$\text{---} = 6 \times 8$
$\text{---} = 9 \times 9$	$72 = 8 \times 9$	$\text{---} = 7 \times 9$	$\text{---} = 6 \times 9$
$\text{---} = 9 \times 1.$	$\text{---} = 8 \times 1.$	$7. = 7 \times 1.$	$\text{---} = 6 \times 1.$

۱۳- د ضرب زياني د جدول تش ڄاڻوڻه ڊڪ ڪري.

۱.	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	×
	۹									۱
						۸				۲
										۳
				۲۴				۸		۴
۵.										۵
							۱۸			۶
			۴۹							۷
		۶۴				۳۲				۸
					۴۵					۹
	۹.									۱۰

۱۴- يو رقمي عدد له څو رقمي عددونو سره پرته له حاصله ضرب کړئ.

$$\begin{array}{r} 2121 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 132 \\ \times 3 \\ \hline 396 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

۱۵- يو رقمي عددونه له څو رقمي عددونو سره

چې حاصل ولري ضرب کړئ.

$$\begin{array}{r} 11086 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21182 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2246 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

۱۶- عددونه له صفر سره ضرب کړئ.

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	.	×
											.

۱۷- يو رقمي عدد له داسي عددونو سره ضرب کړئ چې صفر ولري.

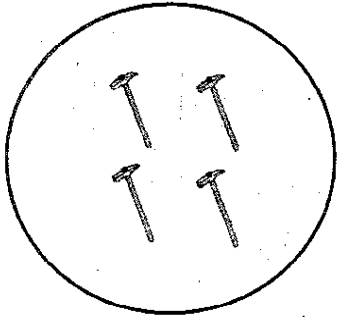
$$\begin{array}{r} 68.2 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 821. \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

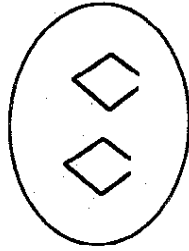
۱۸- د يوې زادېو قيمت ۳۸۱۲ افغانۍ ده د درېو زادېوگانو بېه به څو افغانۍ وي؟

تقسیم

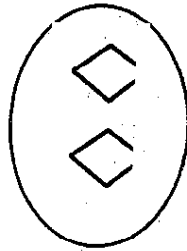
پہ یاد ولری چہ تقسیم تکراری تفریق دی.

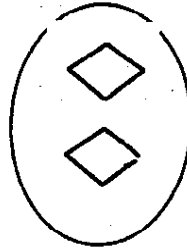
$$1 = 4 \div 4$$

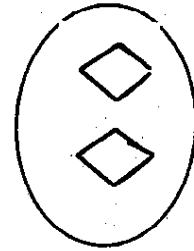
$$0 = 2 - 2$$

$$2 = 2 - 4$$

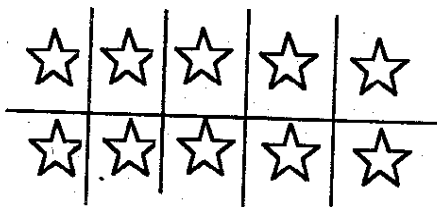

$$4 = 2 - 6$$

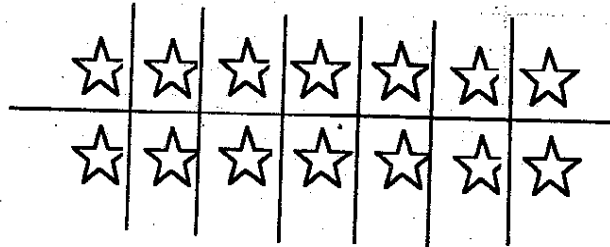
$$6 = 2 - 8$$

پہ اتو کي خلور وارې دوه شامل دي. $4 = 2 \div 8$

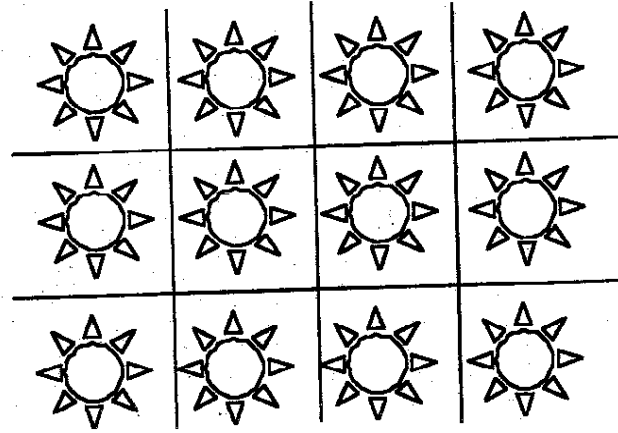
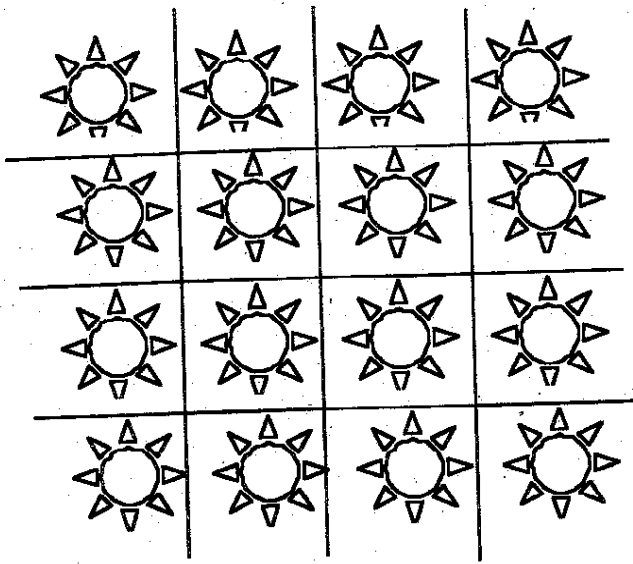
$$2 = 0 \div 1.$$

$$0 = 2 \div 1.$$

$$7 = 2 \div 14$$

$$2 = 7 \div 14$$

$$\begin{aligned} 4 &= 0 \div 2. \\ 0 &= 4 \div 2. \\ 2. &= 0 \times 4 \\ 2. &= 4 \times 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4 &= 3 \div 12 \\ 3 &= 4 \div 12 \\ 12 &= 4 \times 3 \\ 12 &= 3 \times 4 \end{aligned}$$

۱۹- تش غابونه ډک کړئ.

$= 7 \div 29$	$= 9 \div 9.$	$= 0 \div 0.$
$= 7 \div 7.$	$= 9 \div 72$	$= 0 \div 40$
$= 7 \div 30$	$= 9 \div 04$	$= 0 \div 4.$
$= 7 \div 63$	$= 9 \div 36$	$= 0 \div 30$
$= 7 \div 42$	$= 9 \div 11$	$= 0 \div 3.$
$= 7 \div 06$	$= 9 \div 63$	$= 0 \div 20$
$= 7 \div 49$	$= 9 \div 40$	

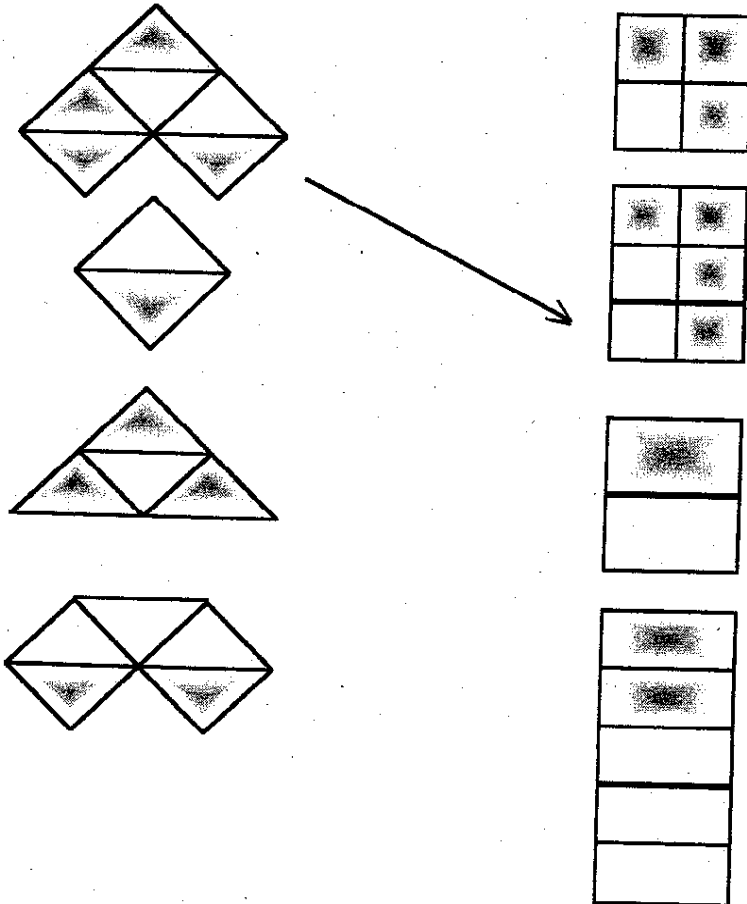
۲- تقسیم ہی کریں۔

	یویز	سییز
۳	۷	۲
	۱	۸
		-۶
	۱	۲
	۱	-۲

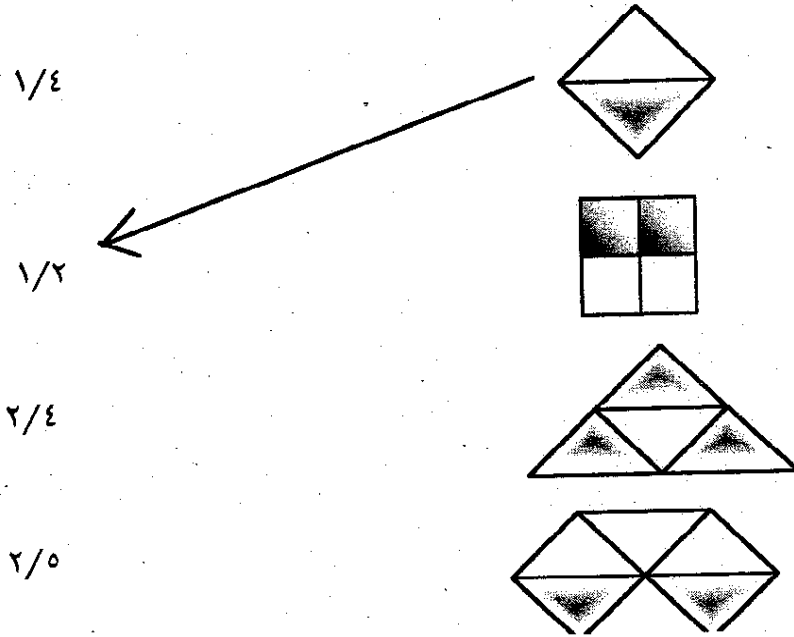
	ہویز	لسییز
۴	۶	۱
	۴	۶
		-۴
	۴	۲
	۴	-۲

کسرونہ:

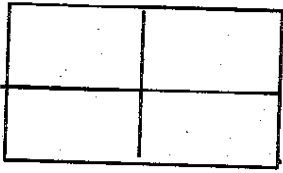
۲۱- مساوی کسرونہ سرہ ونبلویں۔

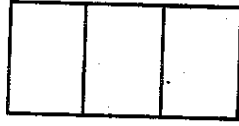
كسرونه له مربوطو شكلونو سره ونبيلوئ.

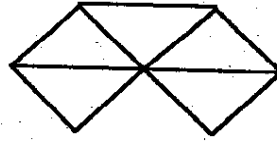
۲۲- شکلونه د کسرونه له مخې رنگ کړئ.

$$\frac{3}{4}$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{5}{5}$$

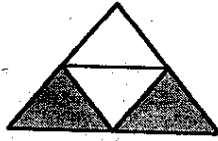

$$\frac{1}{4}$$

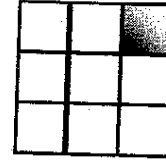
۲۳- د شکلونو کسرونه ولېکئ.

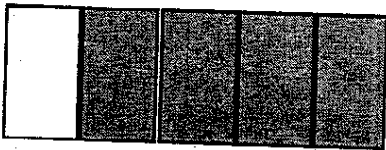

$$\frac{3}{5}$$

۲۴- کسرونه تکمېل کړئ.

تورې شوې برخې

تورې شوې برخې

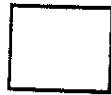
تورې شوې برخې

مساوي برخې

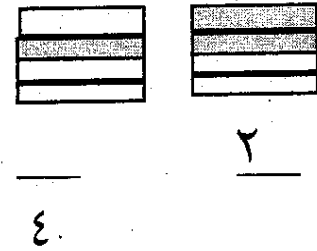
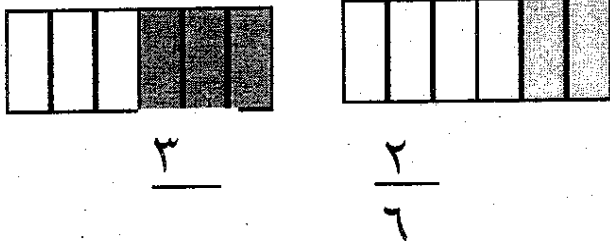
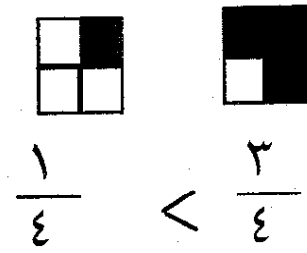
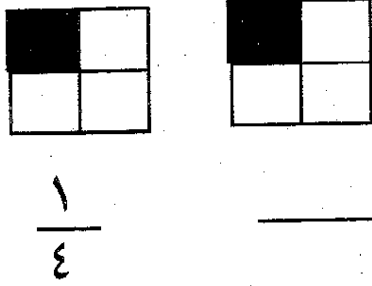
مساوي برخې

مساوي برخې

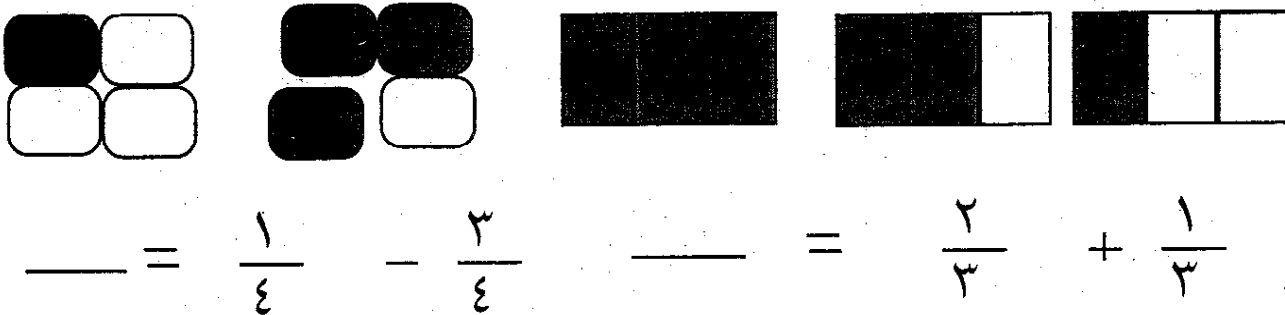
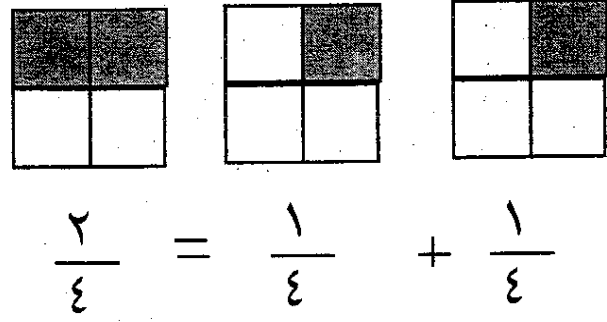
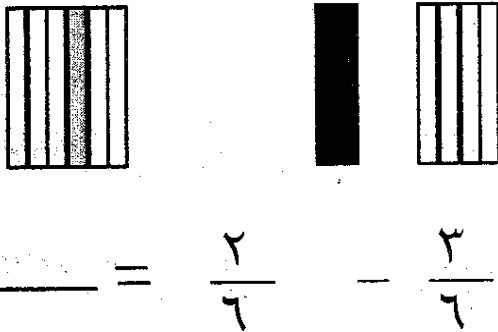

۲۵- د (= > <) په نخبو سره کسرونه مقابسه کړئ.

د کسرونو جمع او تفریق:

۲۶- سوالونه حل کړئ.

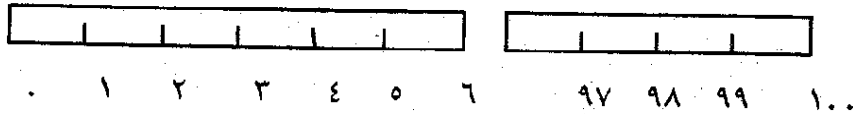

مقیاسات

اوردوالی:

اوردوالی په متر اندازه کپري.

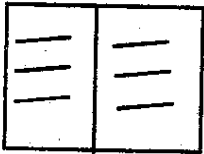
۱ متر = ۱۰۰ سانتی متره

۲۷- لاندی شپان په خط کش اندازه کړئ.

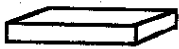

د پنسل اوردوالی _____ سانتی متره دي.

د کتاب اوردوالی _____ سانتی متره دي.

د پنسل پاک اوردوالی _____ سانتی متره دي.

۲۸- د پنسل او پنسل پاک د اوردوالی تر منځه څه توپیر

دي؟ _____ سانتی متره.

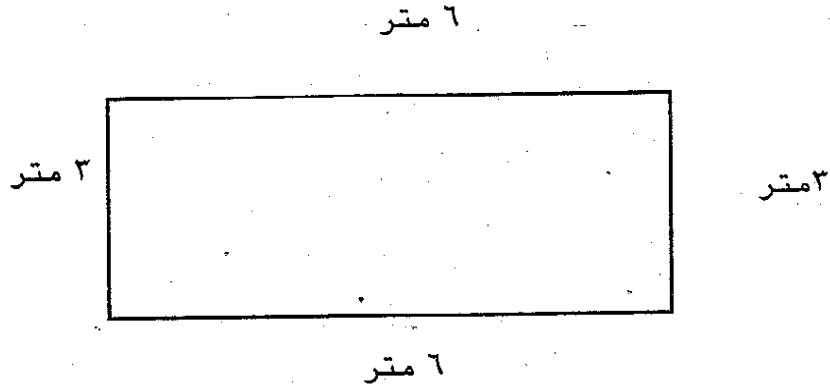
۲۹- د پنسل، پاک او کتاب د اوردوالی تر منځ څه توپیر شته؟ _____

سانتی متره.

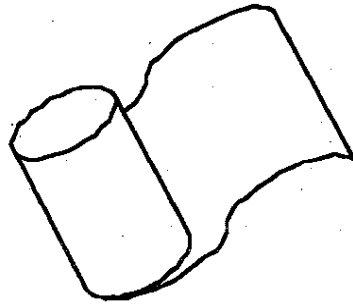
۳۰- د خپل ټولگي څلور خواوې اندازه کړئ. ټول سره جمع کړئ تر څو

چې د ټولگي محیط پیدا شي.

۳۱- دلاندينى مستطيل محيط پيدا كړئ.

۳۲- ماری هو توپ رخت چې ۱۶ متر اوږد وه واخيست. له ۱۲ مترو يې کالي جوړ کړل. څو متره پاتې شو؟

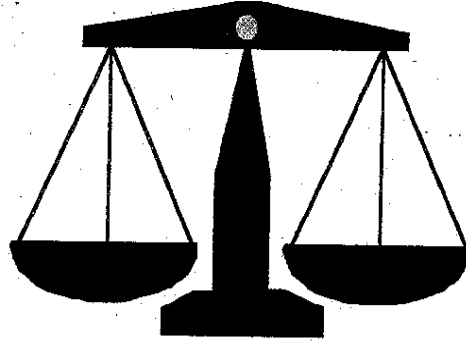

وزن

ورن په کيلو گرام اندازه کېږي.

سپک شېبان لکه: طلا، مری، یل او داسې نور شېبان په گرام اندازه

کېږي.

۳۳- د شريفې ې پلار ۲۱ كيلوگرامه كچالو، ۱۴ كيلو گرام پياز او ۳ كيلو گرامه بوره رانيوله. ټول وزن خو كيلو گرامه کېږي؟

۳۴- د بوه گرام مربو قيمت ۲۴ افغانی دی د ۸ گرامو مربو قيمت خو افغانی کېږي؟

۳۵- شفيقي يو گرام وزن لرونکې گوته په ۱۸۰۰ افغانی واخېسته، که درې همدا ډول گوټې واخلي، بېه به ېې خو افغانی شي.

کلیز (شمسی کلنز)

بو کال ۱۲ مباحی لری.

بو مباحث ۴ هفته لری.

هره هفته ۷ ورځې لری.

د هفتې ورځې شنبه، پکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چار شنبه، پنجشنبه، او جمعه ده دا ۱۳۷۸ شمسی کال دی.

پسرلی		
غبرگولی	عویی	وری
۳۱ ورځې	۳۱ ورځې	۳۱ ورځې

اوری		
وری	زمری	چونگابین
۳۱ ورځې	۳۱ ورځې	۳۱ ورځې

منی		
تله	لرم	لیندی
۳۰ ورځې	۳۰ ورځې	۳۰ ورځې

ژمی		
کب	سلواغه	مرغومی
۲۹ ورځې	۳۰ ورځې	۳۰ ورځې

لاندېنې پوښتنو ته ځواب ورکړئ.

- _____ - ډوکال څو فصله دی؟
- _____ - ډو کال څو مېاشتي دی؟
- _____ - ډو فصل څو مېاشتي دی؟
- _____ - د کال کومې مېاشتي ۳۱ ورځې دی؟
- _____ - د کال کومې مېاشتي ۲۹ ورځې دي؟

لاندې د ۱۳۷۸ کال د حمل مېاشت ده.

د وری مېاشت د مارچ او اپریل له مېاشتي سره سمون خوري.

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چار شنبه	پنج شنبه	جمعه
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱			

د وری لومړی نېټه د بزگر ورځ ده. د وری ۷-۹ د لوی اختر ورځې دي.

۳۷- لاندې پوښتنې ځواب کړئ.

- د وری د مېاشتې د شروع ورځ کومه ده؟
- د وری مېاشت څو ورځې ده؟
- په وری په مېاشت کې د جمعې ورځې څو دي.
- د هر بوي جمعې نېټه ولېکئ؟
- کومې ورځې د اختر رخصتي ده؟
- د اختر د رخصتو نېټه ولېکئ؟
- د مېاشتې شپږمه ورځ راوښئ.

د لاندې نېټو، ورځ، مېاشت او کال ولېکئ؟

_____	۶/۱/۱۳۷۸
_____	۱۴/۱/۱۳۷۸
_____	۱۸/۱/۱۳۷۸
_____	۲۶/۱/۱۳۷۸
_____	۲/۱/۱۳۷۸
_____	۳۱/۱/۱۳۷۸

وخت

وخت په ساعت اندازه کېږي.

په شپه ورځ ۲۴ ساعته ده.

په ساعت ۶۰ دقیقې دي.

په دې ساعت کې ۶۰ دقیقې دي.

په ساعت کې دوه ستنې دي چې لنډه ستن ساعت او اوږده ستن دقیقې ښيي.

کله چې اوږده ستنه له یو عدد څخه بل ته انتقال وکړي ۵ دقیقې اخلي.

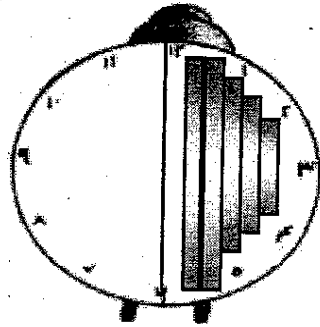
داسې رسم کړئ چې ساعت پر دوو برخو وېشل شوي وي.

که چېرې دقیقه گرد

کېن لور ته وي

وايو چې دومره

دقیقې پاتې دي.

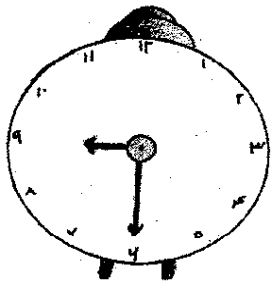

که چېرې دقیقه

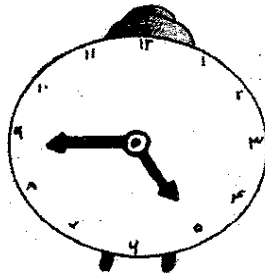
گرد ښي خواته وي

وايو چې دومره

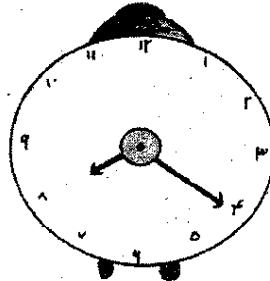
دقیقې تېرې دي.

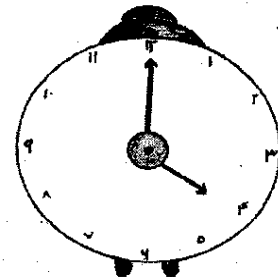
۲۰ دقیقې د پاسه ۹

۱۵ دقیقې کم ۵

۲۰ دقیقې د پاسه ۸

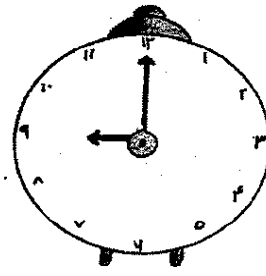
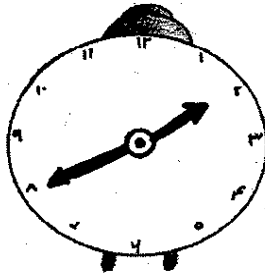
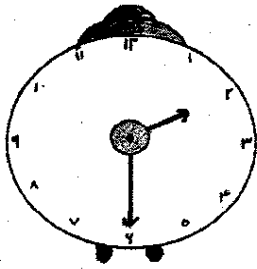

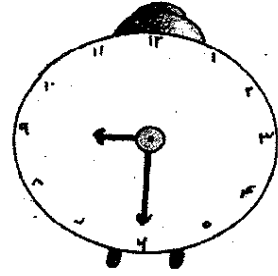
۴ بجې

۳۸- د پنځو په قدمو شمېرئ او تکمېل ېې کړئ.

۶۰		۵۰		۴۰			۲۵	۲۰		۱۰	۵	۰
----	--	----	--	----	--	--	----	----	--	----	---	---

۳۹- وختونه ولېکئ.

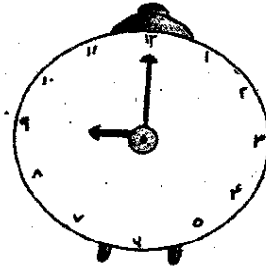
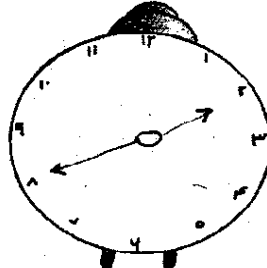
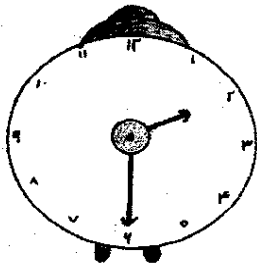

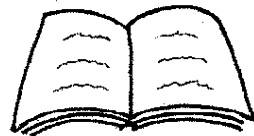

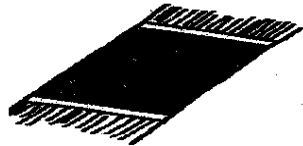

۳۸- د پنځو په قدمو شمېرئ او تکمېل ېې کړئ.

۶۰		۵۰		۴۰		۲۵	۲۰		۱۰	۵	
----	--	----	--	----	--	----	----	--	----	---	--

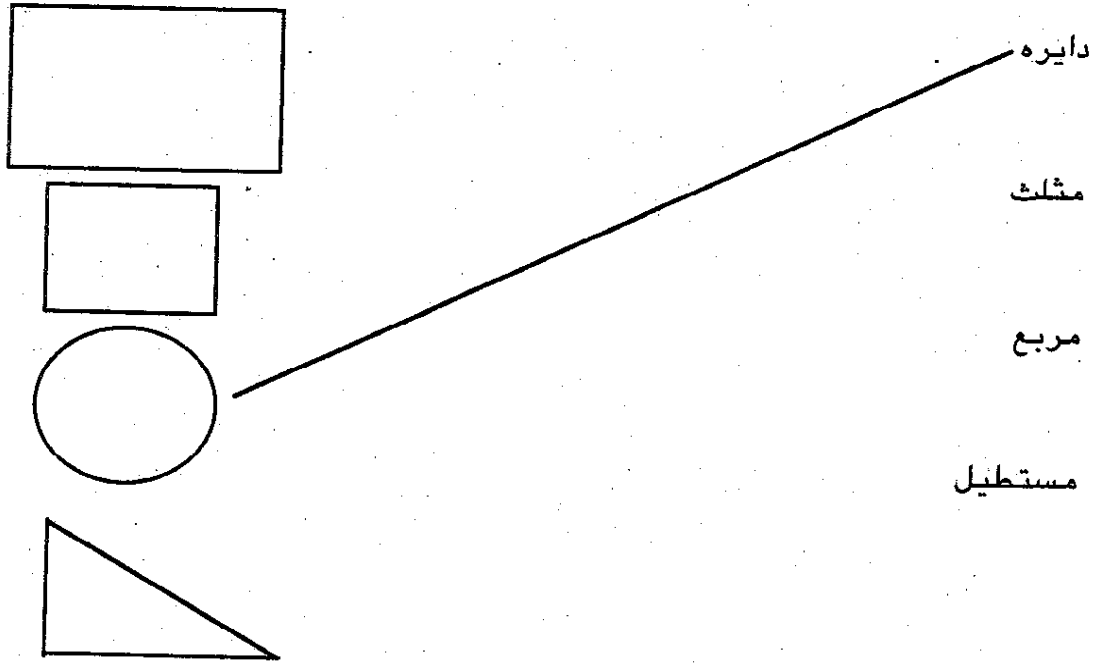
۳۹- وختونه ولېکئ.

دلاندېنيو شپانو قيمتونه وليکئ.

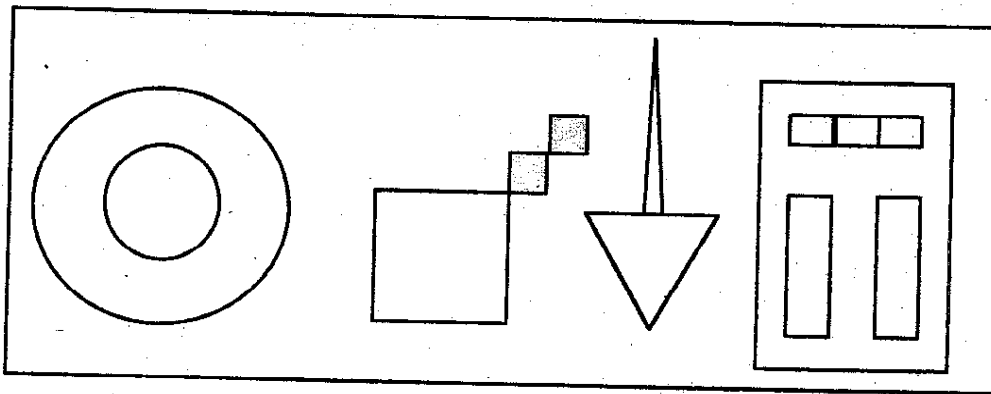
 <p>۵۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی</p>	
 <p>۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی</p>	
 <p>۵۰۰ افغانی</p>	
 <p>۵۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی</p>	
 <p>۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی</p>	
 <p>۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۱۰۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی ۵۰۰ افغانی</p>	 <p>د (=، >، <) په</p>

۴۱- شکلونو سره یې نومونه وښلوی:

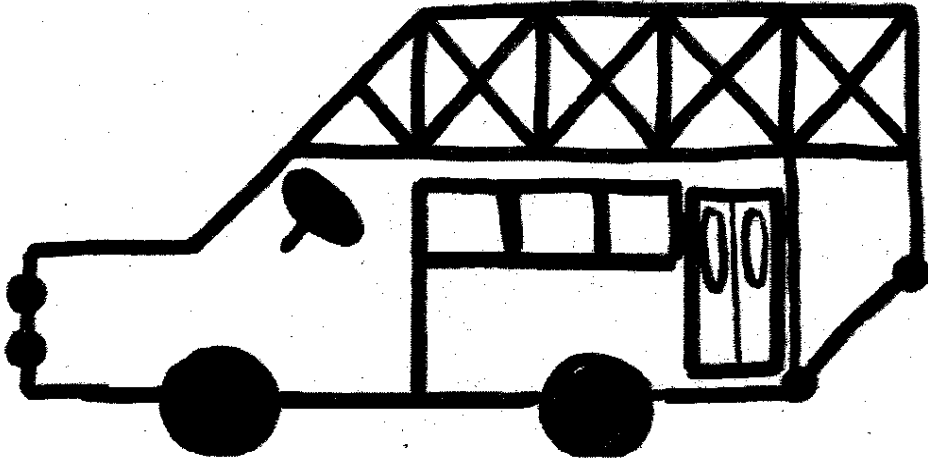
۴۲-

د دایرې، مربع، مستطیل او مثلث شکلونه وکارئ.

۴۳- د پورتنیو شکلونو نومونه ولیکئ.

په لاندیني موټر کې ډول ډول شکلونه وشمېرئ.

مثلثونه

مستطیلونه

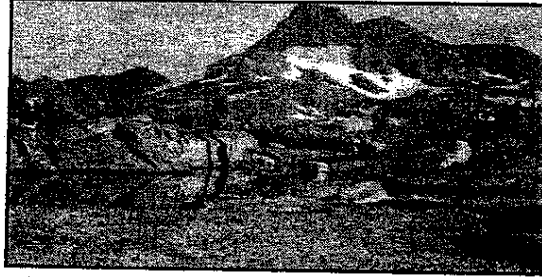
داېرې

مربع گانې

محیط:

محیط دہو شکل چارپیرہ اضلاعو مجموعہ ۵۵.

۱. سانتی متر

۵ سانتی متر

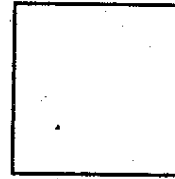
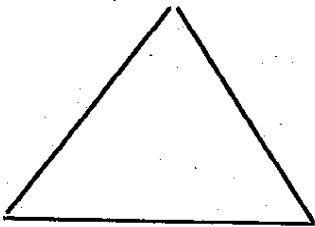
۵ سانتی متر

۱. سانتی متر

د خنڊ اوږدوالی ۳۰ سانتی متره دی:

$$۳۰ = ۵ + ۱۰ + ۵ + ۱۰$$

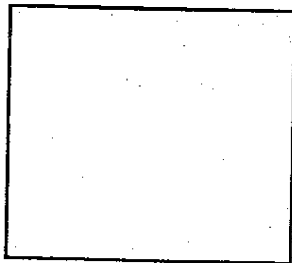
۴۴- د لاندې مثلثونو اضلاع اندازه کړئ.

۴۵- د

لاندېنېو شکلونو محیط پیدا کړئ.

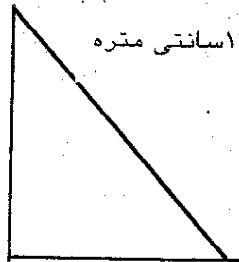
۱. سانتی متره

۱. سانتی متره

۱. سانتی متره

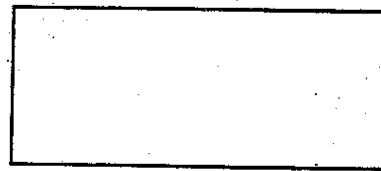
۱۲ سانتی متره

۱. سانتی متره

۷ سانتی متره

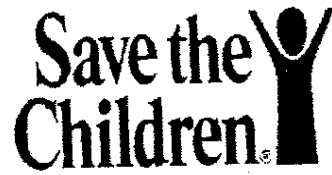
۱۵ سانتی متره

۱. سانتی

متره

ددریم ټولگی ریاضی

**Supported and coordinated by UNICEF and
Save the Children (USA)**

Printed at Intol Printing and Packaging

